

คอลัมน์ “เศรษฐกิจทศวรรษที่ห้าพระจันทร์”

นิตยสาร Corporate Thailand ฉบับเดือน เมษายน 2540

จากเอ็ดการ์ สโนว์ ถึงนิม เวลส์

รังสรรค์ ณะพรพันธุ์

มรณกรรมของนิม เวลส์ (Nym Wales) เมื่อวันที่ 11 มกราคม 2540 นับเป็นการปิดฉาก “ดาวแดงเหนือเมืองจีน” (Red Star Over China) โดยสิ้นเชิง เพราะบัดนี้บรรดาผู้มีส่วนรู้เห็นและตระหนักถึงประกายอันเจิดจ้าของ “ดาวแดง” ในทศวรรษ 2470 ล้วนอำลาจากมนุษยโลกแล้วทั้งสิ้น

นิม เวลส์ เป็นนามปากกาของเฮเลน ฟอสเตอร์ สโนว์ (Helen Foster Snow, 1907-1997) ภรรยาของเอ็ดการ์ สโนว์ (Edgar Snow, 1905-1972) นักหนังสือพิมพ์อเมริกันผู้เจาะข่าวสงครามกลางเมืองในประเทศจีน และติดตาม “กองทัพแดง” จนมีโอกาสสัมภาษณ์เหมาเจ๋อตง โจวเอินไฉ และผู้นำคนอื่นๆของพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย ทั้งสองร่วมทุกข์ร่วมสุขและร่วมผจญภัยในการรายงานข่าวเพื่อให้ภายนอกได้รับทราบความเป็นไปใน “กองทัพแดง” และสงครามกลางเมืองในประเทศนั้น ผลงานการรายงานข่าวดังกล่าวนี้ทำให้เอ็ดการ์ สโนว์ กลายเป็นนักหนังสือพิมพ์ที่มีชื่อเสียง และเป็นที่ยกย่องว่าเป็น “ผู้เชี่ยวชาญ” เรื่องเมืองจีน ในขณะที่เฮเลนผู้ภรรยาไม่เป็นที่รู้จักกันมากนัก

เอ็ดการ์ สโนว์ เกิดที่เมืองแคนซัส (Kansas City) มลรัฐมิสซูรี ประเทศสหรัฐอเมริกา ในปี พ.ศ. 2448 จบการศึกษาระดับปริญญาตรีจาก University of Missouri เขาสนใจที่จะทำงานด้านการโฆษณา จึงตามโฮเวิร์ด สโนว์ (Howard Snow) ผู้เป็นพี่ไปมหานครนิวยอร์ก และเริ่มทำงานกับ Medley Scovil Advertising Company ในเดือนกันยายน 2467 ในระหว่างนั้นสมัครเรียนวิชาการโฆษณาใน Columbia University School of Journalism ในตอนกลางคืน แต่เรียนไม่จบ ทำยที่สุดจึงตัดสินใจลาพักงานหนึ่งปี เพื่อไปศึกษาใน University of Missouri School of Journalism แล้วกลับไปทำงานในบริษัทเดิม เมื่อบริษัทไม่ปรับตำแหน่งและเงินเดือนให้เขา เอ็ดการ์จึงลาออกจากงานในเดือนกุมภาพันธ์ 2471 แล้วตัดสินใจเดินทางรอบโลก การตัดสินใจครั้งนี้ส่วนหนึ่งเป็นเพราะเขาไม่ต้องการใช้ชีวิตจมอยู่กับงานโฆษณาอีกต่อไป อีกส่วนหนึ่งเป็นเพราะว่า ในส่วนลึกของหัวใจ เขาต้องการเป็นนักเขียน

เอ็ดการ์ สโนว์ได้รับจดหมายแนะนำตัวจากศาสตราจารย์วอลเตอร์ วิลเลียมส์ (Walter Williams) คณบดีคณะวารสารศาสตร์แห่งมหาวิทยาลัยมิสซูรี อันเป็นเหตุให้เขาได้รู้จักกับ โทมัส แฟรงกลิน แฟร์แฟกซ์ มิลลาร์ด (Thomas Franklin Fairfax Millard) และเจ.บี. พาวเวลล์ (J.B. Powell) ซึ่งเป็นศิษย์เก่ามหาวิทยาลัยมิสซูรีด้วยกันทั้งคู่ มิลลาร์ดเคยเป็นเจ้าของและบรรณาธิการนิตยสาร *China Weekly Review* ซึ่งออกในนครเซี่ยงไฮ้ นิตยสารนี้ต่อมาตกเป็นของ พาวเวลล์

เอ็ดการ์ สโนว์ เดินทางมาถึงนครเซี่ยงไฮ้ในเดือนกรกฎาคม 2471 เขาไม่มีความรู้เกี่ยวกับเมืองจีนเลย ไม่มีความรู้แม้แต่เรื่องประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม อีกทั้งเมืองจีนก็มีไข่มุกจุดหมายปลายทางของเขา เขาต้องการท่องเที่ยวในโลกกว้าง เพื่อเขียนหนังสือเกี่ยวกับการท่องเที่ยว แต่แล้วเขาก็ได้งานในตำแหน่งผู้ช่วยผู้จัดการฝ่ายการโฆษณาของนิตยสาร *China Weekly Review* มิลลาร์ดและพาวเวลล์ ศิษย์ร่วมสำนักกลายเป็นผู้อุปถัมภ์ของเขา และก่อให้เกิดวงไพบูลย์ “The Missouri Mafia” ในนครเซี่ยงไฮ้นั่นเอง มหาวิทยาลัยมิสซูรีเป็นมหาวิทยาลัยอเมริกันแห่งแรกที่เปิดสอนนิสิตวารสารศาสตร์ ศิษย์เก่าของมหาวิทยาลัยนี้จึงกระจัดกระจายเป็นนักข่าวและนักหนังสือพิมพ์ทั่วโลก

ความจำเป็นในการหารายได้สำหรับการใช้จ่ายในการเดินทางท่องเที่ยว ทำให้เอ็ดการ์ สโนว์ ยอมรับตำแหน่งผู้ช่วยผู้จัดการฝ่ายการโฆษณาของ *China Weekly Review* จดหมายที่เขาเขียนถึงมารดาในช่วงนี้ยังคงกล่าวถึงการลาจากเมืองจีนในเวลาไม่ช้า แต่ชะตากรรมทำให้เขาใช้ชีวิตจมปลักอยู่ในเมืองจีน และถลำลึกตามลำดับ จากงานด้านการโฆษณา เอ็ดการ์เริ่มก้าวสู่งานนักข่าว เมื่อพาวเวลล์ติดภารกิจสำคัญ เอ็ดการ์จะถูกส่งไปทำข่าวแทน ซึ่งกลายเป็นจุดเปลี่ยนผันแห่งชีวิตที่สำคัญ เขามีโอกาสเดินทางโดยรถไฟไปทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือและแมนจูเรีย ได้เห็นชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน และได้เผชิญภาวะทุพภิกขภัยที่กำลังเกิดขึ้น ในหนังสืออัตชีวประวัติของเขา *Journey to the Beginning* (1958) เอ็ดการ์ สโนว์ เริ่มตอบคำถามว่า ทำไมเมืองจีนจึงเริ่มมีความหมายสำหรับเขา

ในปี 2472 เอ็ดการ์ สโนว์ ได้รับแต่งตั้งให้เป็นผู้ช่วยบรรณาธิการ *China Weekly Review* พร้อมกันนั้นก็เป็นผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์ *The Chicago Tribune* สำหรับเขตจีนใต้ด้วย ในขณะที่พาวเวลล์ ซึ่งรายงานข่าวให้หนังสือพิมพ์ฉบับเดียวกันนี้ ถูกส่งไปรายงานข่าวในแมนจูเรีย นับเป็นความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงานครั้งสำคัญ กำหนดการลาจากเมืองจีนถูกเลื่อนออกไปเรื่อยๆ กระทั่งตาม เขายังคงถวิลหาการเดินทางท่องเที่ยว เมื่อมีสำนักข่าวแห่งใหม่ก่อตั้งขึ้นในปี 2473 คือ *Consolidated Press* เอ็ดการ์ สโนว์ จึงเปลี่ยนงาน เพราะงาน

ใหม่ทำให้เขาท่องเที่ยวในประเทศต่างๆได้ ไม่จำเพาะแต่เมืองจีน หากยังครอบคลุมได้หัวพันลิปโปนส์ อินโดจีน พม่า ศรีลังกา และอินเดียอีกด้วย

ช่วงเวลาระหว่างเดือนกันยายน 2473 ถึงเดือนกรกฎาคม 2474 เป็นช่วงเวลาที่เกิดการ์ สโนว์ มีโอกาสท่องเที่ยวในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้อย่างกว้างขวาง นอกจากจะรายงานข่าวให้แก่ *Consolidated Press* แล้ว เขายังเขียนบทความและรายงานข่าวให้แก่นิตยสารและหนังสือพิมพ์ฉบับอื่นๆอีกด้วย เขารวบรวมข้อมูลที่ได้จากการท่องเที่ยว เพื่อเก็บไว้เขียนหนังสือที่เขาตั้งชื่อล่วงหน้าไว้แล้วว่า *Journey South of the Cloud* แต่แทนที่เขาจะกลับไปเขียนหนังสือที่นิวยอร์ก เขาเลือกกลับไปนครเชียงใหม่ แต่แล้วชะตากรรมก็ชักจูงให้เขาต้องอยู่ในประเทศจีนต่อไป โดยที่ *Journey South of the Cloud* เขียนไม่เสร็จ

โรเบิร์ต เอ็ม. ฟาร์นสเวิร์ธ (Robert M. Farnsworth) ศาสตราจารย์วิชาภาษาอังกฤษแห่งมหาวิทยาลัยมิสซูรี รวบรวมงานเขียนของเอ็ดการ์ สโนว์ ในช่วงปี 2473-2474 มาตีพิมพ์เป็นหนังสือชื่อ *Edgar Snow's Journey South of the Cloud* (University of Missouri Press, 1991) โดยตั้งชื่อหนังสือเลียนชื่อหนังสือที่เอ็ดการ์ สโนว์ ตั้งใจเขียน แต่เขียนไม่เสร็จฉบับหน้าและคำอธิบายในหนังสือเล่มนี้ช่วยให้เราเข้าใจชีวิตและความคิดของเอ็ดการ์ สโนว์ ในช่วงเวลาดังกล่าวอย่างดียิ่ง

แต่การย้อนกลับมาานครเชียงใหม่ ทำให้เอ็ดการ์ สโนว์ มีโอกาสพบเฮเลน ฟอสเตอร์ (Helen Foster) ในเวลานั้น เฮเลนอายุ 24 ปี บิดาของเธอเป็นทนายความที่ทำงานกับบริษัทเหมืองแร่บริษัทหนึ่งที่เข้าไปประกอบธุรกิจในประเทศจีน เฮเลนโดยสารเรือไปเมืองจีน และท่องเที่ยวสู่ลำน้ำหวังปู (Whangpoo River) จนถึงเมืองเชียงใหม่ ที่นั่นเธอทำงานเป็นเลขานุการ อันเป็นตำแหน่งที่บิดาจัดหาให้

ในขณะที่ปารีสเป็นที่ชุมหัวของนักเขียนและศิลปินนานาชาติในทศวรรษ 2460 พอถึงทศวรรษ 2470 บรรดานักผจญภัยจากยุโรปและสหรัฐอเมริกาพากันมุ่งหน้าสู่ประเทศจีน อารยธรรมอันเก่าแก่ของจีนมีส่วนดึงดูดนักผจญภัยหนุ่มสาวจากทุกมุมโลก ค่าครองชีพที่ค่อนข้างต่ำ เมื่อเทียบกับมาตรฐานยุโรปและอเมริกา เกื้อกูลต่อการใช้ชีวิตในการผจญภัยในโลกเก่าที่เป็น “ของใหม่” ของคนเหล่านี้

เฮเลน ฟอสเตอร์ อยู่ในกลุ่มหนุ่มสาวที่ต้องการผจญโลก ก่อนออกเดินทางจากสหรัฐอเมริกา เธอได้อ่านรายงานข่าวเกี่ยวกับเมืองจีนที่เขียนโดยเอ็ดการ์ สโนว์ มาก่อนแล้ว เมื่อเรือมาถึงเชียงใหม่ เธอจึงตามหาเอ็ดการ์ ทั้งสองพบกันใน Chocolate Shop อันเป็นร้านขาย

ไอศครีม อีก 16 เดือนต่อมา ทั้งคู่ก็งมมือเข้าสู่ประตูวิหา การผจญภัยร่วมกันในช่วงเวลาอันยาวนานจึงเริ่มต้นขึ้นตั้งแต่ปี 2475

เฮเลนและเอ็ดการ์เลือกตั้งรกรากในนครปักกิ่ง บ้านของสามีภรรยาผู้นี้อยู่ใกล้มหาวิทยาลัยเยนชิ่ง (Yenching University) อันเป็นสถาบันอุดมศึกษาที่พวกมิชชันนารีอเมริกันจัดตั้งขึ้น เอ็ดการ์ใช้เวลาส่วนหนึ่งสอนหนังสือในมหาวิทยาลัยนี้ด้วย ทั้งสองเริ่มศึกษาภาษาจีนอย่างจริงจัง พร้อมทั้งสานสัมพันธ์กับประชาชนและนักเขียนจีน ในจำนวนนี้รวมมาตามซุนยัตเซนด้วย อาชีพนักหนังสือพิมพ์ทำให้เอ็ดการ์ติดต่อสัมพันธ์กับผู้นำรัฐบาลจีนมาก่อนแล้ว แต่ความสัมพันธ์ใหม่ที่ก่อตัวในช่วงนี้เป็นความสัมพันธ์กับผู้นำนักศึกษา ซึ่งกำลังเคลื่อนไหวต่อต้านการรุกรานของญี่ปุ่น บรรดาผู้นำเหล่านี้หลายต่อหลายคนกลายมาเป็นผู้นำสาธารณรัฐประชาชนจีนในเวลาต่อมา

หนังสือเล่มแรกของเอ็ดการ์ สโนว์ มีชื่อ *Journey South of the Cloud* หากแต่เป็น *The Far Eastern Front* ซึ่งตีพิมพ์ในปี 2477 เนื้อหาของหนังสือกล่าวถึงกรณีที่ญี่ปุ่นยึดแมนจูเรีย พร้อมทั้งเตือนว่า สันนิบาตชาติและบรรดาสนธิสัญญาระหว่างประเทศที่มีอยู่ไม่พอเพียงที่จะรักษาระเบียบการเมืองระหว่างประเทศ

เมื่อญี่ปุ่นกรีธาทัพยึดครองแมนจูเรียและดินแดนทางภาคเหนือของจีน เอ็ดการ์ สโนว์ สามารถรายงานข่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ ความรู้ภาษาจีนที่มีอยู่ แม้จะไม่ดีเลิศ ช่วยให้เขาได้รับรู้ความรู้สึกของประชาชนชาวจีน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเยาวชนผู้รักชาติ สงครามในตะวันออกไกลในปี 2478 ทำให้เอ็ดการ์ สโนว์ถล่ำลึกเข้าไปสู่วังจักรการเมืองจีนมากขึ้นๆ กำหนดการกลับบ้านเกิดเมืองนอนมิได้ถูกกล่าวถึงอีกเลย เฮเลนและเอ็ดการ์ร่วมเดินขบวนกับเยาวชนจีนผู้รักชาติต่อต้านการรุกรานของญี่ปุ่น

ความขัดแย้งภายในระหว่างพรรคก๊กมินตั๋งกับพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทยทำให้เฮเลนและเอ็ดการ์เริ่มสนใจศึกษาและติดตามรายงานข่าวเกี่ยวกับพวกคอมมิวนิสต์ ซึ่งในปี 2479 เป็นที่รู้จักกันในชื่อ “โจรแดง” ในเวลานั้นโลกตะวันตกไม่มีข้อมูลเกี่ยวกับผู้นำพรรคคอมมิวนิสต์ ทั้งเฮเลนและเอ็ดการ์ต่างได้เห็นการจู่โจมบั้งหลวงของรัฐบาลก๊กมินตั๋งอันมีจอมพลเจียงไคเช็คเป็นผู้นำ

ในเดือนมิถุนายน 2479 เอ็ดการ์ สโนว์ ออกเดินทางไปภาคตะวันตกเฉียงเหนือ อันเป็นฐานที่มั่นของพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย และกำลังถูกกองทัพฝ่ายรัฐบาลล้อมปราบ เอ็ดการ์ได้รับคำแนะนำอันดีเยี่ยมจากมาตามซุนยัตเซนก่อนออกเดินทาง การสานสายสัมพันธ์ผ่าน

มาตามซุน ช่วยแก้กฏให้เดินทางเข้าสู่เมืองเปาอัน (Pao-An) อันเป็นเมืองหลวงของฝ่ายคอมมิวนิสต์โดยไม่ยากเย็นนัก ทั้งนี้ด้วยความช่วยเหลือของกองทัพแมนจูเรีย ซึ่งเป็น “แนวร่วม” ของฝ่ายคอมมิวนิสต์

เอ็ดการ์ สโนว์ อาศัยอยู่ในฐานที่มั่นของฝ่ายคอมมิวนิสต์ถึง 4 เดือน และเดินทางกลับนครปักกิ่งในเดือนตุลาคม 2479 ในระหว่างนั้น เขามีโอกาสสัมภาษณ์เหมาเจ๋อตง โจวเอินไหล และผู้นำพรรคคนอื่นๆ อีกทั้งได้เห็นสภาพความเป็นอยู่ของประชาชนในเขตคอมมิวนิสต์

เอ็ดการ์ สโนว์ กลับมานั่งเขียน *Red Star Over China* ในนครปักกิ่ง ท่ามกลางเสียงปึงการต่อสู้ระหว่างกองทัพญี่ปุ่นกับกองทัพจีน หนังสือเล่มนี้ตีพิมพ์ครั้งแรกในปี 2480 ในประเทศอังกฤษ โดยที่ฉบับภาษาจีนออกสู่บรรณาพิภพก่อนฉบับภาษาอังกฤษ เอ็ดการ์ สโนว์ กล่าวไว้ในคำนำหนังสือเรื่อง *Red China Today* (1961) ว่า *Red Star Over China* (1937) ฉบับภาษาจีนช่วยให้ประชาชนชาวจีนได้รับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับพรรคคอมมิวนิสต์ในประเทศของเขาเอง ผู้อ่านชาวจีนหลายต่อหลายคนกลายมาเป็นผู้นำสาธารณรัฐประชาชนจีนในเวลาต่อมา

เอ็ดการ์ สโนว์ มิได้เขียน *Red Star Over China* (1937) ด้วยความเป็นกลาง เขาแลเห็นศักยภาพของฝ่ายคอมมิวนิสต์ในการเติบโตใหญ่ทางการเมือง เขาเชื่อว่า หากพรรคคอมมิวนิสต์เป็นผู้นำรัฐบาล จีนจะสามารถต่อต้านการรุกรานของญี่ปุ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพมากกว่ารัฐบาลก๊กมินตั๋ง ความสำคัญของ *Red Star Over China* (1937) มิได้อยู่ที่ว่า หนังสือเล่มนี้ช่วยให้โลกตะวันตกรู้จักเหมาเจ๋อตงและพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศจีนเท่านั้น หากยังอยู่ที่คำทำนายที่ถูกต้องว่า พรรคคอมมิวนิสต์จะมีชัยเหนือพรรคก๊กมินตั๋งอีกด้วย

เฮเลน สโนว์ มิได้ปล่อยให้สามีเป็นผู้เขียนหนังสือเกี่ยวกับพรรคคอมมิวนิสต์จีน แต่เพียงฝ่ายเดียว เธอก็เขียนหนังสือในเรื่องเดียวกันนี้ด้วย เฮเลนเดินทางไปพบเหมาเจ๋อตงที่เมืองหูหนาน (Hunan) อันเป็นบ้านเกิด ภายหลังจากที่พรรคคอมมิวนิสต์เสร็จสิ้น “การเดินทางไกล” (The Long March) ระยะทาง 6,000 ไมล์ เธอใช้เวลาตลอดฤดูร้อนปี 2482 กับเหมาเจ๋อตง และรวบรวมข้อมูลสำหรับการเขียน *Inside Red China* (1939) แต่มิได้ใช้ชื่อจริง เอ็ดการ์ สโนว์ขอให้เธอใช้นามปากกา เพราะเกรงว่าผู้อ่านจะสับสน เธอเลือกใช้นามปากกาว่า *Nym Wales* โดยที่ Nym เป็นภาษากรีก แปลว่า name ส่วนตัวเธอเองแม้จะถือกำเนิดในมลรัฐยูทาห์ แต่บรรพบุรุษมีเชื้อสายเวลส์จากสหราชอาณาจักร การเลือกใช้นามปากกา Nym Wales ก็ด้วยเหตุดังกล่าวนี้

เฮเลนและเอ็ดการ์ สโนว์ เดินทางกลับสหรัฐอเมริกาในปี 2484 สงครามระหว่างจีนกับญี่ปุ่นทวีความรุนแรงตามลำดับ ในขณะที่เดียวกับที่มีสงครามกลางเมืองระหว่างพรรคก๊กมินตั๋งกับพรรคคอมมิวนิสต์ โดยที่สงครามเอเชียแปซิฟิกกำลังอุบัติขึ้นด้วย ภาวะสงครามดังกล่าวนี้ทำให้สามีภรรยาคู่นี้ตัดสินใจกลับบ้านเกิด แต่ยังคงติดตามข่าวคราวอย่างใกล้ชิด

ในช่วงสงครามทวีความรุนแรงนี้เอง ความขัดแย้งระหว่างเฮเลนกับเอ็ดการ์ สโนว์ มีมากขึ้น ไม่เป็นที่แน่ชัด การที่เอ็ดการ์ขอร้องมิให้เฮเลนใช้ชื่อจริงสำหรับหนังสือเรื่อง *Inside Red China* (1939) สร้างความบาดหมางระหว่างคนทั้งสองหรือไม่เพียงใด เฮเลนเป็นคนปราดเปรื่องไม่ด้อยกว่าเอ็ดการ์ แต่ต้องอยู่ภายใต้ร่มเงาชื่อเสียงของเอ็ดการ์ ในที่สุดคนทั้งสองตกลงหย่าร้างกันในปี 2492 อันเป็นที่ที่พรรคคอมมิวนิสต์ยึดครองจีนแผ่นดินใหญ่ได้ เอ็ดการ์ สโนว์ แต่งงานใหม่กับลอยส์ วิลเลอร์ (Lois Wheeler) ในหนังสือ *Red China Today* (1970) สโนว์กล่าวขอบคุณภรรยาที่ต้องทำงานบ้านและพิมพ์ต้นฉบับให้เขา แต่ก็ไม่เป็นเหตุให้ต้องหย่าร้าง "... because she is a special kind of angel." ผมเข้าใจเอาเองว่า เอ็ดการ์ สโนว์ เขียนกระแฉกระแหนภรรยาคนแรก

เฮเลน ฟอสเตอร์ ยังคงใช้นามปากกา Nym Wales หลังจากแยกทางกับเอ็ดการ์ สโนว์แล้ว เธอมีผลงานหนังสือและบทความประมาณ 40 ชิ้น ส่วนใหญ่เป็นเรื่องเกี่ยวกับเมืองจีน ในจำนวนนี้ รวมทั้งหนังสือเรื่อง *Red Dust : Autobiographies of Chinese Communists* (1952) เอกสารของเธอที่ขนออกมาจากเมืองจีน รอนแรมกว่าครึ่งโลก บัดนี้อยู่ในความดูแลของ Hoover Institution ซึ่งเป็นประโยชน์แก่ผู้สนใจจีนศึกษา นักวิชาการบางคนมีความเห็นว่า *Inside Red China* (1939) ของเธอดีกว่า *Red Star Over China* (1937) แต่เป็นเพราะคนทั่วไปไม่รู้จักเฮเลน ฟอสเตอร์ และ Nym Wales ในขณะที่เอ็ดการ์ สโนว์เป็นนักหนังสือพิมพ์ที่มีชื่อเสียง อีกทั้งมีรายงานข่าวและบทความปรากฏในหนังสือพิมพ์และนิตยสารอย่างสม่ำเสมอ *Red Star Over China* (1937) จึงเป็นที่รู้จักมากกว่า *Inside Red China* (1939)

ภายหลังจากที่พรรคคอมมิวนิสต์ยึดครองจีนแผ่นดินใหญ่ได้ในปี 2492 เอ็ดการ์ สโนว์ พยายามกลับไปเยือนประเทศจีน แต่ได้รับการกีดขวางจากกระทรวงต่างประเทศอเมริกันในยุคสงครามเย็น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคที่นายจอห์น ฟอสเตอร์ ดัลเลส (John Foster Dulles) ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีกระทรวงต่างประเทศ (2496-2502)

รัฐบาลอเมริกันหนุนหลังรัฐบาลพรรคก๊กมินตั๋งมาโดยตลอด ซึ่งผู้ชำนาญการเรื่องเมืองจีนจำนวนมากเห็นว่า รัฐบาลอเมริกันเลือกทางม้าผิดตัว เนื่องจากมองข้ามความชั่วร้ายของรัฐบาลเจียงไคเช็ค และมีได้ให้ความสำคัญต่อความรู้สึกนึกคิดของประชาชนชาวจีนจำนวนมาก

ที่เกลียดชังรัฐบาลก็กมิตั้งที่มีแต่ความขี้ขลาดและการข้อราษฎ์บังหลวง ในทัศนะของผู้นำอเมริกัน หากพรรคคอมมิวนิสต์ยึดครองจีนแผ่นดินใหญ่ได้ จีนจะกลายเป็นพันธมิตรที่แน่นแฟ้นของสหภาพโซเวียต ซึ่งเป็นภัยแก่สันติภาพของโลก รัฐบาลอเมริกันจึงหนุนหลังรัฐบาลเจียงไคเช็คอย่างสุดจิตสุดใจ ทั้งๆที่เอ็ดการ์ สโนว์ได้เสนอบทวิเคราะห์ชี้ให้เห็นว่า พรรคคอมมิวนิสต์จีนยากที่จะเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับสหภาพโซเวียต ความรู้สึกชาตินิยมอันแรงกล้าจะทำให้พรรคคอมมิวนิสต์จีนแตกคอกับสหภาพโซเวียต เจ้าหน้าที่กระทรวงการต่างประเทศอเมริกันประจำประเทศจีนก็มีความเห็นในทำนองเดียวกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง จอห์น สจ๊วต เซอร์วิส (John Stewart Service) และจอห์น แพตตัน เดวิส (John Paton Davies) นายพลโจเซฟ สติลเวลล์ (Joseph Stilwell) ผู้บัญชาการกองทหารอเมริกันประจำประเทศจีน ก็มีความเห็นเดียวกันด้วยการแหงมำผิดตัวของรัฐบาลอเมริกันนับเป็นเหตุสำคัญที่ทำให้สหรัฐอเมริกาสูญเสียประเทศจีน

แต่พวกเขาจัดกล่าวหาว่า เหตุที่สหรัฐอเมริกาสูญเสียประเทศจีนก็เป็นเพราะว่า รัฐบาลอเมริกันมิได้หนุนช่วยรัฐบาลเจียงไคเช็คมากพอ อีกทั้งเจ้าหน้าที่กระทรวงการต่างประเทศประจำประเทศจีน รวมทั้งนายพลสติลเวลล์เอียงข้างฝ่ายคอมมิวนิสต์ เมื่อวุฒิสมาชิกโจเซฟ แม็กคาร์ธี (Joseph McCarthy, 1909-1957) แห่งมลรัฐวิสคอนซินกล่าวหาในเดือนกุมภาพันธ์ 2493 ว่า มีคอมมิวนิสต์ 205 ในกระทรวงการต่างประเทศ การ 'กวาดล้าง' คอมมิวนิสต์ จึงเกิดขึ้นอย่างเป็นขบวนการ ซึ่งรู้จักกันในเวลาต่อมาในชื่อ *ลัทธิแม็กคาร์ธี* (McCarthyism) ไม่ต้องสงสัยเลยว่า จอห์น สจ๊วต เซอร์วิส และจอห์น แพตตัน เดวิส จะไม่ถูกกวาดล้าง บรรดาผู้สื่อข่าวอเมริกันที่เคยทำงานในประเทศจีนก็พลอยถูกทางเครื่อง ในจำนวนนี้รวมเอ็ดการ์ สโนว์ ฮาโรลด์ ไอแซกส์ (Harold Isaacs) ทีโอดอร์ ไวท์ (Theodore H. White) และอีริก เซวาไรด์ (Eric Sevareid) นักศึกษาเรื่องเมืองจีน ดังเช่นจอห์น แฟร์แบงก์ (John K. Fairbank) ก็มีได้รับยกเว้น แฟร์แบงก์อยู่เมืองจีนในช่วงเวลาไล่เลี่ยกับเอ็ดการ์ สโนว์ และเป็นผู้เขียนบทนำ *Red Star Over China* ในฉบับที่ตีพิมพ์ในปี 2504

อย่างไรก็ตาม เป็นที่เข้าใจกันว่า เอ็ดการ์ สโนว์มิได้รับผลกระทบจากลัทธิแม็กคาร์ธีมากนัก แต่การเดินทางไปเมืองจีนมีอาจกระทำได้ในช่วงที่ลัทธิแม็กคาร์ธีมีอิทธิพลและมีการป้ายสีและกล่าวหา "ความไม่เป็นอเมริกัน" อย่างกว้างขวาง อย่างไรก็ตาม เมื่อลัทธิแม็กคาร์ธีสิ้นลมปราณ เอ็ดการ์ สโนว์ ก็มีโอกาสเดินทางไปเยือนประเทศจีน ในปี 2503 คราวนี้ภายใต้รัฐบาลคอมมิวนิสต์ *The Other Side of the River* (1961) เป็นผลงานที่ได้จากการเดินทางครั้งนี้ สโนว์เล่าไว้ในบทนำถึงความทุกข์ทรมานที่ได้รับอนุญาตให้เดินทาง หนังสือเล่มนี้มีการแก้ไขเพิ่มเติมในเวลาต่อมา และเปลี่ยนชื่อเป็น *Red China Today* (1970) โดยที่มืบทนำว่าด้วย China in the 1970s

เอ็ดการ์ สโนว์ มีโอกาสเดินทางไปเยือนเมืองจีนอีกหลายครั้ง ในการเยือนในปี 2511 เขามีโอกาสยื่นเคียงข้างเหมาเจ๋อตุง ในการตรวจพลสวนสนามเนื่องในโอกาสวันชาติ นับเป็นเกียรติที่ได้รับอย่างสูง แต่นัยสำคัญยิ่งกว่าก็คือ การปรับท่าทีของสาธารณรัฐประชาชนจีน ที่มีต่อสหรัฐอเมริกา เฮนรี คิสซิงเจอร์ (Henry Kissinger) สารภาพในภายหลังว่า ผู้นำอเมริกันเวลานั้นตีความการยกย่องเอ็ดการ์ สโนว์ ไม่ออก

หนังสือเล่มสุดท้ายของเอ็ดการ์ สโนว์ ก็คือ *The Long Revolution* (1971) แล้ว เขาก็ถึงแก่กรรมเมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2514 นายกรัฐมนตรีโจวเอนไหลกล่าวยกย่องว่า เอ็ดการ์ สโนว์ เป็นตัวอย่างของมิตรภาพอันจริงใจระหว่างประชาชนชาวอเมริกันกับประชาชนชาวจีน หลังจากนั้นเพียง 2 เดือนเศษ การทูตป้องปรองระหว่างสหรัฐอเมริกากับสาธารณรัฐประชาชนจีน ก็อุบัติขึ้น เอ็ดการ์ สโนว์ มิได้มีชีวิตยืนยาวพอที่จะได้เห็นการฟื้นฟูสัมพันธภาพระหว่างประเทศ ทั้งสอง

เฮเลน ฟอสเตอร์มีชีวิตสืบต่อมาอีกเกือบ 25 ปี และถึงแก่กรรมเมื่อวันที่ 11 มกราคม 2540 ก่อนที่เธอจะถึงแก่กรรม รัฐบาลสาธารณรัฐประชาชนจีนยกย่องให้เธอเป็น *Friendship Ambassador* นับเป็นการยกย่องอันหาที่เปรียบมิได้ การจากไปของเฮเลนไม่เพียงแต่เป็นการจากไปของ Nym Wales เท่านั้น หากยังเป็นการปิดฉากอันยิ่งใหญ่ของ *Red Star Over China* (1937) และ *Inside Red China* (1939) อีกด้วย